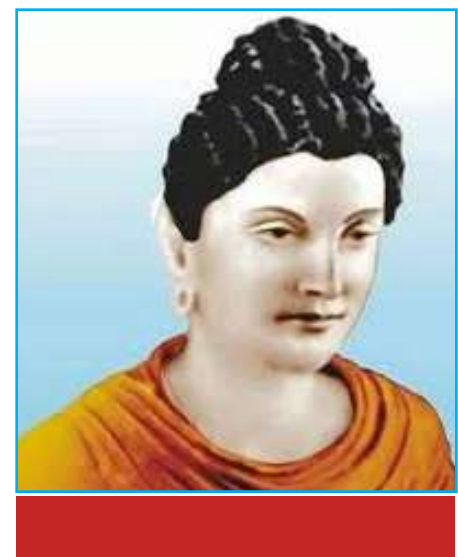

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA

On line paper

21 ਦਸੰਬਰ 2025 ਐਤਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773)

MGNREGA ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ‘ਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ‘ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, – ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ (MGNREGA) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ “ਵੀਬੀ-ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ” ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਸਦੀ ਦਲ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ‘ਤੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਲੱਖਾਂ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬਾਂ, ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ

ਸੀ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ‘ਤੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ‘ਚੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਮਨਰੇਗਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਰਚਾ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ, ਦੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੈਬਨਿਟ ਵੱਲੋਂ ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ ਐਕਟ, 2021 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ PUNJAB ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਅੱਜ ‘ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ’ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ (ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 2021 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ (ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 2021 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਾਸ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦਾਂ ਨੂੰ “ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਅੰਦਰ” ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ 90 ਅਤੇ 60 ਦਿਨਾਂ (ਕ੍ਰਮਵਾਰ) ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 30 ਦਿਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(4) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 30 ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਇਹ ਕਦਮ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਵਿੱਚ, ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ (ਆਈਬੀਡੀਪੀ) 2022 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸੋਧ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਆਈਬੀਡੀਪੀ -2022 ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਬਦਲ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਦਯੋਗ-ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਸਥਾਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲੀਆ ਸੋਧ ਤਹਿਤ, ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ

ਬਾਕੀ 20 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉੱਚ-ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਚੰਕ ਸਾਈਟਾਂ’ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਨਿਯਮ, 2021 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 16 (1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਯੋਗ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗਾ। ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਦਸੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਜਲਦ ਲਵਾਂਗੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਂਗੇ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 20 ਦਸੰਬਰ 2025: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੀ ਅੱਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ (Symbol) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ

ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 50 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕੇ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਮੰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ (ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ) ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਤਰੀ ਵਿਕਲਪ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮਿਸ਼ਨ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੜੇ ਵੱਲੋਂ ‘ਮਿਸ਼ਨ ਕੰਟ੍ਰੋਲ’ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਫੈਲੀ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਨੱਲੂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। PAC ਦਾ ਗਠਨ: ਸੁਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

ਨਵੀਂ Political Affairs Committee (PAC) ਬਣਾਉਣ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਨਰਾਜ਼ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ PAC ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ‘ਐਡਜਸਟ’ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ‘ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ’ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੈਰਾਂ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਯਾਲੀ ਅਤੇ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੜੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਹ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਫੇਰਬਦਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

CM ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਆਈ ਮੁਸਲਿਮ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹਿਜਾਬ ਉਤਾਰਨਾਂ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ - ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿਜਾਬ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨਾਂ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੀਤ ਭੁਟਾਲ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸੇਸਰ ਰਾਮ, ਸੱਕਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਮਨਧੀਰ ਰਾਜੇਮਾਜਰਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਬੰਟੀ ਧੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ

ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਆਈ ਮੁਸਲਿਮ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹਿਜਾਬ ਲਾਹੁਣਾ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾ ਉਤਾਰਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹਿਜਾਬ, ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਲੜਕੇ ਦੀ ਪੱਗ, ਹੋਵੇ। ਨਿਤੀਸ਼

ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਰਕੂ ਜਹਿਰ ਦੀ ਉਜਾਗਰਤਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਿਰੀਰਾਜ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਹੂਨਮ ਜਾਏ। ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੇ ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿਭਾਗੀ ਪਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅੰਸ ਬਚਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਭਗੌੜਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ

ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਕਰਨਾਲ ਪਹੁੰਚੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਝੜਪ

ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਠਾਨਮਾਜਰਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ‘ਆਪ’ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਟੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਗਵਰਨਰ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ CGC ਲਾਂਡਰਾਂ ਦੇ 19ਵੇਂ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 20 ਦਸੰਬਰ 2025: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜਿਜ਼ ਲਾਂਡਰਾਂ ਦੇ 19ਵੇਂ ਸਾਲਾਨਾ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਯੋਮ ਜੈਨ (ਨਾਗਾਰੋ), ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਸ. ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ), ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ (ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਡਾ. ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਕੈਂਪਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਸਮੇਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡੀਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 79 ਮੈਰਿਟ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 49 ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ 1,305 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਫਾਰਮੇਸੀ, ਹੋਟਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ 1,420 ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਆਪਣੇ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸਾਰਾਹਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੀਜੀਸੀ ਲਾਂਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 15 ਗੇਟ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਖੋਜ, ਨਵੀਨਤਾ, ਉਦਮਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਇਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਈਪੀ-2020 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ

ਅਹੰਕਾਰਪੂਰਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਮੈਰਿਟ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਰੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਸੰਕੇਤ ਦੱਸਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ, ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਸਮਾਪਨ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਦੇ ਗੂੰਜਦੇ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ‘ਚ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰੋਕਿਆ ਰਾਹ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਕਲੈਂਡ: ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਮੇਨਰੋਵਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅੱਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਾਹੌਲ ਕਾਫੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਾਕਸਰ ਠਾਠ ਈਸ਼ਰ ਦਰਬਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸਰੋਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਹ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੇਨਰੋਵਾ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਸੁਚਾਰੂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ‘ਤੇ ਗਰੇਟ ਸਾਊਥ ਰੋਡ ‘ਤੇ 30 ਤੋਂ 35 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਰਸਤਾ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਿਆ ਬਲਕਿ ਹਾਕਾ ਨਾਚ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਸਲੋਗਨ ਦਿਖਾ ਕੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਕਸਾਵੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿਤਾ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖੀ ਚੈਨ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਸਦਕਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ PM ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ 17-17 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨਾ-2 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੁਸਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ 17-17 ਸਾਲ ਦੀ

ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦੀ ਉੱਚ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਅਦਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਜੱਜ ਸਾਹਰੁਖ ਅਰਜੁਮੰਡ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਬੁਸਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 17-17 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦੀ ਉੱਚ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਅਦਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਜੱਜ ਸਾਹਰੁਖ ਅਰਜੁਮੰਡ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਬੁਸਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 409 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 17-17 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ SGPC ਦੇ 16 ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਝਟਕਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਰੱਦ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 20 ਦਸੰਬਰ 2025: ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਗਾਇਬ ਹੋਏ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ SGPC ਦੇ 16 ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ

ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 16 ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ FIR ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ

ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ; ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਨਤਾ, 22 ਜਨਵਰੀ, 1949

16 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਮਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਦੇਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ, ਨਾਸਿਕ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਹੀ, ਹਰ ਰੇਲਗੱਡੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਾਏ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਮੀਟਿੰਗ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਹਰ ਰੇਲਗੱਡੀ ਪਹੁੰਚੀ, ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ “ਜੈ ਭੀਮ” ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ “ਜੈ ਭੀਮ” ਸਲੂਟ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਪੂਰੇ ਮਨਮਾਡ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੈ ਕੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ।

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ, ਠੀਕ 11 ਵਜੇ, ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਅਤੇ ‘ਡਾ. ਸਾਰਾ ਮਨਮਾਡ ਖੇਤਰ “ਜੈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ,” “ਜੈ ਭੀਮ ਕਰੋ,” “ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਿੱਤ,” “ਤਰੁਣ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਭੀਮਰਾਜ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ,” ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੈਲੂਨ ਡੱਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ। ਭੀੜ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝਲਕ ਮਿਲੇ, ਸੈਲੂਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਝਲਕ ਲਈ ਭੁੱਖੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਉਹ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੰਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਛੂਤ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾ ਲਈ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਨੂੰ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਝੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ “ਆਯੁਸ਼ਿਆਮਤੀ ਸਵਿਤਾ ਦੇਵੀ ਗੇਟ” ਅਤੇ “ਮਾਤੋਸ਼੍ਰੀ ਰਮਾਬਾਈ ਗੇਟ” ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੰਡਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। “ਬੁੱਧਮ ਸ਼ਰਣਮ ਗਛਮੀ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲੇ ਝੰਡੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਮੁੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੌਰਾਓ ਗਾਇਕਵਾੜ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਾਬਾਈ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਸ ਦਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਾਬਾਈ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਲਿਤ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਕੱਤਰ ਆਯੁਸ਼ਿਆਮਤੀ ਗੀਤਾਬਾਈ ਗਾਇਕਵਾੜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤਾਬਾਈ ਦਾਨੀ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਦਲਿਤ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਾਧੂਸਾਹਿਬ ਰਾਜਭੋਜ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੀਲਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ਤ ਭੌਰਾਓ ਗਾਇਕਵਾੜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਆਦਤ ਹੈ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਗ ਮੁੰਬਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। (ਉੱਚੀ ਹਾਸੀ!) ਉਮੀਦ ਹੈ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

“ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਛੂਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ। (ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ।)” ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਇਸਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਸੱਤ ਕਰੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਕਜੁੱਟ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸੰਘ ਸਾਡਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰੇ)। ਅਸੀਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਡਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ)

ਦੂਜਾ, ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਸਾਡੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹੋਵੇ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਤੇੜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਘਰ ਤੇੜਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਝੋਪੜੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। 1932 ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ, ਕੁਝ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਅੰਦਰੋਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਪਰ ਅੱਜ, ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ, ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਰਟੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਝੋਪੜੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਤੋੜ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਮੇਰੇ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੂਠੀ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਰਹਾਂਗੇ। (ਤਾੜੀਆਂ।) ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਂ ਸੱਚਾ ਸਮਾਜਵਾਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮੱਧ ਵਰਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਂ ਹੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਗੁੜ੍ਹ ਦੇ ਢੇਰ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੀੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਿਪਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਛੂਤਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਹੁਤ ਉਜ਼ਵਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਵਰਗ, ਜੋ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ‘ਤੇ ਹਾਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇਨਕਲਾਬ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। (ਤਾੜੀਆਂ।) ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਪਹੀਆ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੱਧਾ ਹੀ ਘੁੰਮਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਹੀਆ, ਆਪਣੀ ਧੁਰੀ ਸਮੇਤ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਘੁੰਮਦਾ, ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਹੀਏ ਨੂੰ ਮੋੜਾਂਗੇ।

ਇਸ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਇਹ ਬੰਧਨ 1950 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਿਹਤਰ ਸੜਕੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ.

ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ-ਸ਼ੋਰਾਂ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਸੜਕੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਇੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਰਥ ਕਾਲਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਰਥ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ 2,400 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 160 ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਹਰ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ 21,000 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਜਾ ਕੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ “ਪਾਦੁਰੰਗ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ” ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਉਤਮਤਾ ਅਤੇ ਹੀਣਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਕੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਧੋਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ, ਤੇਹਫ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ: ਪਹਿਲਾ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ; ਤੀਜਾ, ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਸਾਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ “ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਪਹਿਨਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰੇਕੇਡ ਸਾੜੀ ਪਹਿਨਾਂਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨੰਗਾ ਹੋਵਾਂਗਾ” ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ?

ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਲਾਨ ਰੋਡਜ਼ (ਸੜਕਾਂ) ਲਈ 2,363 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 2,834 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਲਾਨ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

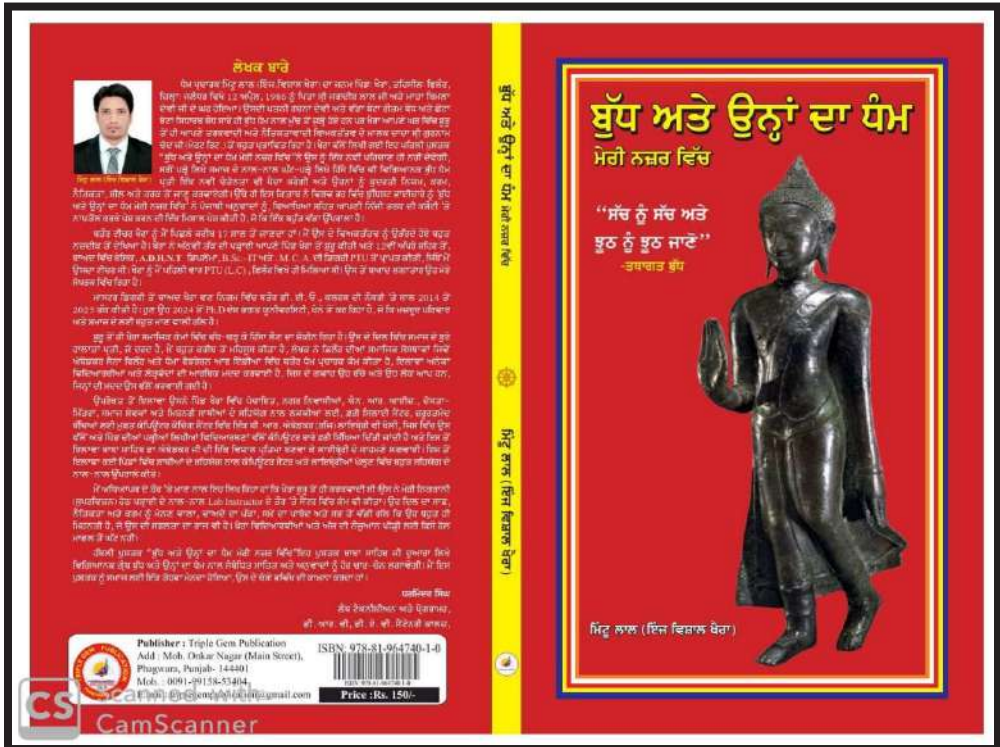
ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਪਲੇਠੀ ਕਿਤਾਬ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ” 48ਵਾਂ ਲਿਬਰਲਜ਼ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ: ਐਲਪੀਯੂ ਅਤੇ ਈ ਐਮ ਈ ਜਲੰਧਰ ਦਰਮਿਆਨ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਫਾਈਨਲ

ਹਰ ਇਕ ਲੇਖ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਧੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗੂ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ‘ਕਜਲਾ’ ਸ਼ਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਲੇਖਕ, ਅਨੁਵਾਦਕ, ਸੰਪਾਦਕ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਟ੍ਰਿਪਲ ਜੈਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਫਗਵਾੜਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਥਾਗਤ ਬੁੱਧ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ, “ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਚ ਅਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਝੂਠ ਜਾਣੇ”। ਇੱਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਬੁਹਤ ਲੋਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਘੱਟ! ਇਹ ਬੁਹਤ ਹੀ ਸੰਜੀਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਧਰਮ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮ-ਮਰਨ, ਸਵਰਗ-ਨਰਕ ਅਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ੁਸਧਾਂਤ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਬੁਹਤ ਵੱਡਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਬੁੱਧ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁਹਤ ਹੀ ਡੰਘਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧੰਮ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਮਿਲੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 22 ਪ੍ਰਤਿਗਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਮ” ਨਾਮਕ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰਨ ਦਾ ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਆਨ ਕਾਰਨ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਗਿਆਨ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪੁੰਹਚਿਆ। ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਵੱਡੀਆਂ ਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਪਾਠਕ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਪਾਠਕ ਤੱਕ ਬਾਬਾ ਵਾਲੇ ਤਰਕਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ “ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ” ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਕੱਲ 12 ਲੇਖ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤੇ ਬੁੱਧ

ਧੰਮ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੇਖ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਲੇਖ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਧੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗੂ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਹ ਦਾਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਛਾਏ ਜਾਂ ਰਹੇ ਕੁਝ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ?, ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਸ ਜਨਮ ਕੀ ਹਨ? ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਹਾਨੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਆ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬੁਹਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ‘ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਮ’ ਨਾਮਕ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ, ਬੋਧੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ ਨੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਆਰਟੀਕਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਗਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਾਗਰ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ ਅਤੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ: ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਮ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ”
ਪਬਲੀਸ਼ਰ: ਟ੍ਰਿਪਲ ਜੈਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਫਗਵਾੜਾ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ: 99158-53404, 7707925975

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਾਭਾ, 20 ਦਸੰਬਰ (ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਰੇਹਟੀ ਖਾਸ) ਰਿਆਸਤੀ ਸਹਿਰ ਨਾਭਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਕੀ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ 48ਵੇਂ ਜੀਐਸ ਬੈਸ ਲਿਬਰਲਜ਼ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਗਏ। ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਸਾਈ ਇੰਫਾਲ ਅਤੇ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਜਲੰਧਰ ਦਰਮਿਆਨ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਚ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਟੀਮ ਗੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਦੋਵੇਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮੈਚ ਦੇ 42 ਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਸਿਵਮ ਰਾਣਾ ਨੇ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 1-0 ਦੀ ਲੀਡ ਦਿਵਾਈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਚ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਬਣੀ

ਰਹੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਦੀ ਟੀਮ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਦੂਸਰਾ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਈ ਐਮ ਈ ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਆਰਮੀ ਇਲੈਵਨ ਵਿਚਕਾਰ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਈ ਐਮ ਈ ਦੀ ਟੀਮ 1-0 ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਰਹੀ। ਆਰਮੀ ਇਲੈਵਨ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ਕ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿਚ ਈ ਐਮ ਈ ਜਲੰਧਰ 2-0 ਨਾਲ ਇਹ ਸੈਮੀ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਮੈਚ

ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਐਮ ਡੀ ਮਲਕੀਤ ਕੰਬਾਇਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਗੁਰਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮੁੰਗੇ, ਹੋਂਬੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉੱਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾਖੀ, ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀਆਂ, ਵਰਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਬਾੜ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਪਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਢੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖ਼ਜਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਹੋਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ ਰੀਸਟ ਆਫ ਆਨਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਈ ਐਮ ਈ ਜਲੰਧਰ ਦਰਮਿਆਨ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

“ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਸਾਦੇ ਭੋਗ, ਨਾ ਕਰਜ਼ਾ ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗ”

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਅਕਸਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਿਖੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਹੌਸਾਉਂਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਸ ਤੇ ਲਿਖੀ ਲਾਈਨ — “ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਸਾਦੇ ਭੋਗ, ਨਾ ਕਰਜ਼ਾ ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗ” — ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ

ਜਿੱਥੇ ਅੱਜਕਲ ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ’ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੇਲੋੜੇ ਖਰਚੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਤੱਕ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਹ, ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਮਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਸ਼ਾਨੇ ਸ਼ੋਕਤ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਰੋਗ

ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਆਰਥਿਕ ਬੱਚਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੀ ਇਹੋ ਰਸਤਾ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੌੜ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਬਚੀਏ। ਸੋ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ
ਅਧਿਆਪਕ
(ਕਪੂਰਥਲਾ)
8427791277

ਸਧਾਰਣ ਲਾਈਨ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਜੇਨ ਕੁਲਥਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ --ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਢਾਲੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ))ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਜੇਨ ਕੁਲਥਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਚਰਨਜੀਤ ਮੰਢਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਜੇਨ ਕੁਲਥਮ! ਇਸ ਜੇਨ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡ ਕੁਲਥਮ, ਮੰਢਾਲੀ ਸਰਹਾਲਾ ਰਾਣੂਆਂ ਅਤੇ ਚੱਕ ਮਾਈਦਾਸ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵੋਟਰਾਂ ਸਪੋਰਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇਗ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਡੱਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜੇਨ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਪਰ ਪਿੰਡ ਮੰਢਾਲੀ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਹਾਥੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੰਡਿਆਲੀ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਜੰਡਿਆਲੀ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ

ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਜ. ਮਲਕੀਤ ਚੰਦ (J.E Retd)ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਗੋਰਾ,ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬੂਟਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਮੱਦੀ ਸਾਰੇ ਪੰਚ ਮੰਢਾਲੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲੀ ਰਾਮ, ਮਹਿੰਦਰ ਬੈਂਸ ਪਰਮਜੀਤ ਭੱਟੀ, ਰਮਨ ਨਿੱਕਾ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਮਹਿਮੀ, ਸਤਨਾਮ ਮੰਢਾਲੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਮੰਢਾਲੀ, ਕਮਲਜੀਤ, ਗੁਰਮੁਖ ਦਾਸ ਕਮਲਜੀਤ world wide ਬਸਪਾ ਸੁਪੋਰਟਰ ਟੀਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲੇਖ ਰਾਜ ਕੁਲਥਮ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਲਥਮ, ਡਾ.. ਸੋਨੂ ਨਰ, ਦਲਜਿੰਦਰ ਕੁਲਥਮ, ਸੁਰਜੀਤ ਪੰਚ ਕੁਲਥਮ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਂਕਾ ਰਾਮ

ਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਮੰਢਾਲੀ,ਅਮਰੀਕ ਚੱਕ ਮਾਈਦਾਸ, ਜਸਵੀਰ ਚੱਕ ਮਾਈਦਾਸ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਭ ਵੋਟਰਾਂ ਸਪੋਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੇਢੇ ਨਾਲ ਮੇਢਾ ਲਗਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 20 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ () ਸਥਾਨਕ ਸਮਾਣਾ ਚੁੰਗੀ ਵਿਖੇ ਸਿਟੀ ਟੈਕਸੀ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਾਹਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਲੰਗਰ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾ

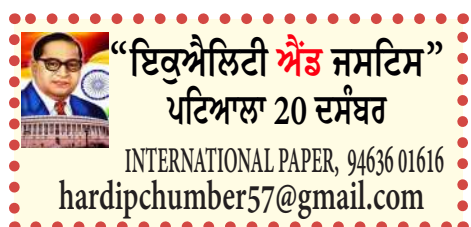

ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਵੀਰ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇੜਾ,ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤਪਾਲ ਦਾਸ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੂ ਯਾਦਵ ਡਰਾਈਵਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ

ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਕੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚਾਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੂਝ ਮਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੁਲਮ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਿਰੁੱਧ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜੂ ਯਾਦਵ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਖੁਸ਼ਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਯੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਲੋਕ ਰਾਮ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐੱਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਮੋਹਾਲੀ ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ () ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਭਾਂਡੀ ਤਹਿਤ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸੇਚ ਸਦਕਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐੱਮ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਡਾ. ਗਿੰਨੀ ਦੁੱਗਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦਰਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦੇ 438 ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦੇ 210 ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਡੀਈਓ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਡੀਈਓ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ

ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ

ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜਮਾਤ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਢੰਗ ਵਰਤ ਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ, ਡਿਪਟੀ ਡੀਈਓ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ, ਬਲਾਕ ਨੇਡਲ ਅਫ਼ਸਰਾਂ, ਬੀਪੀਈਓਜ਼, ਕਲੱਸਟਰ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ‘ਤੇ ਪਾਈ ਝਾਤ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ) ਸ. ਸੁਨੀਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸ. ਸੁਨੀਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਮਾਪਿਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ

ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਤਮਿਕ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਵੱਖ

ਵੱਖ ਲੈਬਾਂ, ਵਜ਼ੀਫ਼ਿਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਸਸਸ ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੈਲਫੀ ਖਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀ। ਸਹਸ ਭੱਠਲਾਂ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਰਹੀ। ਸਸਸਸ ਕੱਟੂ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਸਸਸਸ ਦਾਨਗੜ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਕਲਾਤਮਿਕ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਸਸਸਸ ਮੁੰਡੇ ਧਨੌਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਂ ਪੇ ਚਰਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ। ਸਸਸਸ

ਲੜਕੀਆਂ ਧਨੌਲਾ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਬੇਰੋਡ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸੈਸਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸ. ਬਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸ. ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅੰਤਰਜੀਤ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਜ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਐਸਐਮਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦਾਖ਼ਲਾ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਖ਼ਲੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ) ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਟਾਲਿਆ ਜਾਏ? ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਦਿਤੇ ਸੁਝਾਅ :- ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਤੇ ਸਿਲੰਡਰ ਨੂੰ ਬਾਥਰੂਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਲਗਵਾਓ ਅਤੇ ਪਾਣੀਪਤ ਰਾਹੀਂ

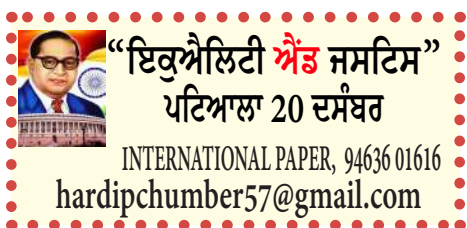
ਹੀ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਾਥਰੂਮ ਅੰਦਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਥਰੂਮ ਹਵਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਗੈਸਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਹੀ ਚਾਲੂ ਕਰੋ। ਗੀਜ਼ਰ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਖਰਾਬੀ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਹੀ ਕਰਵਾਓ। ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਖਰੀਦਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਗੈਸ ਗੀਜ਼ਰ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੰਧ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਵੀ ਰੰਗਹੀਣ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੇ ਲੀਕ ਹੋਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੇ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ

ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਘਰੇਲੂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ।

*ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਈ ਈ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐੱਮ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ

ਪਟਿਆਲਾ ਜਗਤਾਰ ਭੱਟੀ/ਬੇਅੰਤ ਰੋਹਟੀ --ਅੱਜ 20 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐਮ ਦੌਰਾਨ ਡੀ ਈ ਓ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲੂ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ

ਵਿਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਾਲੂ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੱਤੀ, ਐਸਐਮਸੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ

ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਟਰ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਵੱਲੋਂ ਡੀਈਓ ਮੈਡਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਸਹਿਯੋਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।

ਮੰਤਰੀਆਂ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੁਟਰ ਮਾਰਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ : ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ : ਹੈਪੀ, ਸਤੀਸ਼, ਬੰਟੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 20 ਦਸੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਪੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਬੰਟੀ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਭੁੰਗਾ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਬਿਹਾਲਾ ਉੱਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਲਕਾ ਚੰਬੇਵਾਲ ਤੇ ਜੱਗੀ ਜਗਰਾਉ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ

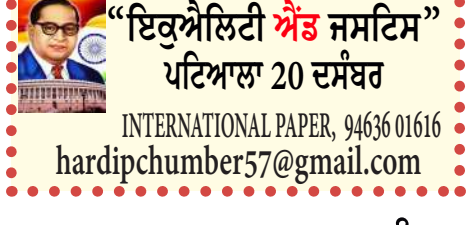

ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜੇ ਕਿ ਵੀਆਈਪੀ ਕਲਚਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਆਪ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੀ ਵਿਚਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਕਾਫਲੇ ਤੇ ਅੱਗੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੁਟਰ ਮਾਰਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਟੋਆਂ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਹਿਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਉੱਤੇ

ਲੱਗੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੀ ਵਿਚਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਕਾਫਲੇ ਤੇ ਅੱਗੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੁਟਰ ਮਾਰਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਜਾਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀਆਈਪੀ ਕਲਚਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁੱਲ ਦੂਰ ਰਹੇਗੀ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ! ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਕਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਢਿੱਲੋਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ

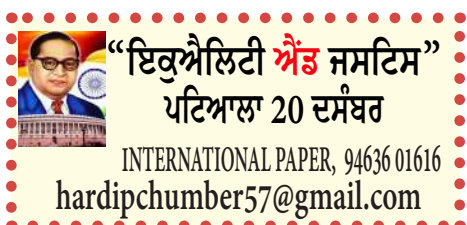
ਲਾਲਡੂ 20 ਦਸੰਬਰ 2025: ਮਲਕਪੁਰ ਜੇਨ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਕਪੁਰ

ਦੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਖੇਮੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਉਪਰੰਤ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਲਕਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੀਪਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਮਲਕਪੁਰ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ

ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 157 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ

ਫਗਵਾੜਾ (ਸ਼ਿਵ ਕੌੜਾ) ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਰਮਨ ਨਹਿਰਾ

ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਚਾਰ

ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜ ਪਾਲ ਨਹਿਰਾ ਦਾ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਗਰੁੜ ਪੁਰਾਣ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਅਤੇ ਰਸਮ ਪਗੜੀ ਐਤਵਾਰ 21

ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਜ ਮੰਦਰੀ ਮੰਦਰ ਮੋਹਲੀ ਗੇਟ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ

The Universal Legacy of Dr. B.R. Ambedkar: Tributes from India and the World

Col. Prithvi Raj Kumar
Email: prkumar49@gmail.com

In his sixty-five years, seven months, and twenty-three days on this earth (14 April 1891 - 6 December 1956), Babasaheb Dr. B. R. Ambedkar scripted an unparalleled saga of struggle, sacrifice, and unwavering commitment to the uplift of the oppressed and the realization of an equitable and just social order. Devoting himself to their liberation, he worked tirelessly to build an egalitarian society and to realize social and political democracy grounded in the ideal of “one people, one nation.” His entire mission was rooted in service to humanity and an unimpeachable commitment to the nation.

Addressing a meeting of the Depressed Classes in Poona on May 21, 1932, he firmly declared: “...it is my solemn vow to die in the service and cause of those down-trodden people among whom I was born, I was brought up, and I am living. I would not budge an inch from my righteous cause, or care for the violent and disparaging criticism by my detractors.”¹ Reaffirming this vow later, he stated: “If I fail to do away with the abominable thralldom and inhuman injustice under which the class into which I was born has been groaning, I will put an end to my life with a bullet.”²

Finding Hinduism “inimical to equality, antagonistic to liberty and opposed to fraternity, and a gospel of darkness,” he made a historical declaration at the Conference of the Depressed Classes at Yeola (District Nasik) on 13 October 1935. He lamented that, unfortunately for him, he was born a Hindu Untouchable - something beyond his power to prevent, but it was certainly within his power to refuse to live a life of indignity and humiliation. “I solemnly assure you that I will not die a Hindu,” he thundered.³

Ambedkar’s philosophy of life was anchored in the principles of Liberty, Equality, and Fraternity. A patriotic nationalist, he stressed in his separate report to the Simon Commission (17 May 1929) that India’s foremost need was a shared sense of nationality - that citizens must consider themselves Indians first and Indians last. Reaffirming this commitment in Bombay in February 1942, he vowed that despite his disagreements with caste Hindus, he would willingly lay down his life in defense of the nation. A staunch advocate of women’s rights, Ambedkar believed that the progress of any community was inseparable from the progress of its women. Viewing their upliftment as a matter of life and death for society and the nation, he passionately led the Hindu Code Bill in Parliament. However, due to orthodox resistance, the Bill was abandoned after four years of deliberation.

Deeply disillusioned, Ambedkar resigned from the Nehru Cabinet in protest. The reforms were eventually enacted in a piecemeal manner - but only after his departure.

Speaking at the Buddha Temple in Worli, Bombay, on 29 September 1950, he declared his resolve to devote the remainder of his life to the revival and spread of Buddhism in India - a religion he regarded as uniquely rooted in ethical principles and dedicated to the welfare of the common masses.

His lifelong vows were ultimately fulfilled, and his ideals translated into constitutional reality, when untouchability was abolished and India was constituted as a Sovereign Democratic Republic committed to securing Justice, Liberty, Equality, Fraternity, and Dignity for all citizens on 26 November 1949. Dr. Ambedkar breathed his last on 6 December 1956, shortly after completing the introduction to his dream project, *The Buddha and His Dhamma*.

The news of the untimely passing of the Father of the Constitution - a sitting Rajya Sabha member, the messiah of the downtrodden, an unflinching champion of women’s rights, a scholar par excellence, and one of the foremost intellectuals and statesmen of the twentieth century, struck the nation with profound shock, especially among those whose cause he had relentlessly served. Tributes poured in from the Indian leaders, judges and scholars, and eminent world leaders to the towering figure.

On 6 December 1956, both Houses of Parliament adjourned without transacting any business as a mark of deep respect to the memory of the Chief Architect of the Constitution and independent India’s first Law Minister. Paying tribute, Dr. Rajendra Prasad, the first President of India, observed that the sudden demise of Dr. Ambedkar had “removed a great personality from Indian public life,” and acknowledged that his contributions - especially as architect of the Constitution, and toward the uplift of the Depressed Classes - “cannot be exaggerated.” Prime Minister Pt. Jawaharlal Nehru praised him as a distinguished champion of the oppressed, declaring that Ambedkar would forever be remembered as “the symbol of revolt against all the oppress-

ing features of Hindu society.” He emphasized that no one had taken greater care in constitution-making, and highlighted Dr. Ambedkar’s tireless efforts toward Hindu Law Reform.

Renu Chakravarty (Communist MP) acknowledged that Dr. Ambedkar had brought national attention to the grave disabilities imposed on millions by the social system. She noted that although the Hindu Code Bill was passed in parts, his original draft had far-sighted principles. The country would always remember him for his outstanding intellect and principles embodied in the Constitution.

Frank Anthony (Anglo-Indian MP) described him as a versatile intellect, profound scholar, and indomitable fighter whose tenacity overcame hardships that would have crushed lesser spirits. “His name will be writ large on the scroll of Indian history,” he declared, a source of pride not only for his community but for the entire nation.

N.S. Kajrolkar (Congress-Bombay) asserted that the progress of the Harijans was largely due to Dr. Ambedkar’s efforts and that his soul would find peace only when untouchability was completely eradicated.

V.N. Gadgil (Congress-Bombay) said Ambedkar was especially revered in Maharashtra for instilling self-respect among the most oppressed, and stressed that his virtues far outweighed his faults if any. His struggle for justice, Gadgil added, was for all Indians.

Y.B. Chavan, Chief Minister of Bombay, called him a doughty champion of the Scheduled Castes and backward classes, an eminent jurist, and a principal architect of a constitution admired worldwide. India in general, and Bombay in particular, he said, had lost a distinguished son.

On every occasion of national, social, or historical significance, and especially on his birth and death anniversaries, Dr. B. R. Ambedkar is remembered with deep respect by leaders and scholars across India and the world.

Former President Dr. S. Radhakrishnan observed that the nation would remain forever grateful to this great son of India for dedicating his life and intel-

lect to public service. He noted that the Smritis or the laws of Manu had no relevance, and Ambedkar’s mastery over constitutional law and profound understanding of Hindu philosophy proved that “great Rishis like him can take birth in any community.”

Dr. Zakir Hussain, another former President, praised Ambedkar’s towering personality, erudition, and fearless courage, acknowledging him as a giant in intellectual stature, legal thought, and parliamentary skill - one who would always be remembered as a chief architect of the Constitution, a distinguished administrator, and the founder of Neo-Buddhism in modern India.

Yet another former President R. Venkataraman, emphasized that Babasaheb’s prestige continues to grow as a leading architect of modern India. As Chairman of the Drafting Committee, he said, Ambedkar anticipated the needs of the new nation and “raised, brick by brick, the magnificent edifice” of fundamental rights that form the backbone of India’s Constitution.

The then Prime Minister Indira Gandhi hailed Dr. Ambedkar as a great son of India - a modern law-giver and principal architect of the Constitution, a “charter of equality” shaped by his vast learning, wisdom, and passionate commitment to justice. Rajiv Gandhi described him as the enduring symbol of the struggle of the depressed classes to “find their place in the sun,” and a leading founding father of the Republic.

According to V. P. Singh, another former Prime Minister, Ambedkar’s life was a relentless fight against injustice, marked by unwavering dedication to the upliftment of the downtrodden. P. V. Narasimha Rao, yet another Prime Minister, emphasized that Ambedkar’s brilliant intellect brought lasting depth and vision to the Constitution, and that his persistent efforts to secure the rights of weaker sections would continue to inspire the nation’s pursuit of dignity and social justice.

Jogendra Nath Mandal, Law Minister of India and Pakistan, observed that Ambedkar’s emergence from a so-called “untouchable” community at a time of deep social prejudice was a providential turning point for India. Without his ceaseless struggle, he noted, untouchability might never have been abolished, nor the depressed classes raised from centuries of oppression. Ambedkar’s ideals, intellect, and sacrifices, he affirmed, will

guide India for generations to come.¹

Former Chief Justice of India Ranganath Misra described Dr. B.R. Ambedkar as the chief architect of the Constitution and a multi-faceted leader whose determined efforts led to the abolition of untouchability and the emancipation of the backward classes. Justice O. Chinappa Reddy, delivering the Dr. Ambedkar Memorial Lecture (1992), emphasized that Ambedkar's erudition and vision were enshrined in the Indian Constitution - an enduring symbol of his commitment to democracy, secularism, and human rights for the oppressed. A careful reading of the Constituent Assembly debates revealed not only Dr. Ambedkar's profound erudition and wisdom, but also his steadfast commitment to the principles of justice, liberty, equality, and fraternity enshrined in the Constitution's Preamble.

Former Chief Justice of Bombay High Court N.H.C. Coyajee remarked that every article of the Constitution reflected Dr. Ambedkar's scholarship, skill, and relentless labor. Prof. J.P. Mishra, head of department of history of Banaras Hindu University highlighted that Ambedkar's tireless work imbued the Constitution with the ideals of liberty, equality, and justice, shaping the political framework of modern India.

Dr. Ram Manohar Lohia hailed Dr. Ambedkar as a messiah of the untouchables and a great nation-builder who fought valiantly against caste discrimination to foster fraternity among Indians. Madhu Limaye added that while Gandhi awakened the conscience of society, Ambedkar stood as the true Mahatma - an indefatigable warrior against injustice and a towering Indian statesman.¹¹

Nobel laureate Amartya Sen hailed Dr. Ambedkar as his “father in economics” acknowledging him as a champion of the underprivileged, a pioneer in social anthropology, and a visionary of a multicultural and egalitarian India. He emphasized Ambedkar's lasting contributions to economic thought, social justice, and constitutional rights - particularly his fight against caste oppression and his advocacy for human dignity - which, Sen noted, deserve far greater recognition.

Lord Mountbatten, the last Viceroy of India, recalled that his admiration for Dr. Ambedkar began in 1943 when he served as Supreme Allied Commander, South East Asia, and Ambedkar was the Labor Member of the Viceroy's Council, championing liberty, equality, fraternity, and fair working conditions. As Viceroy, he strongly supported Jawaharlal Nehru's proposal appointing Dr. Ambedkar as the first Law Minister of independent India. Mountbatten observed: “I was even more pleased to agree to his appointment as Chairman of the Constitution Drafting Committee and watched with admiration the efficient way he piloted the Constitu-

tion through the Constituent Assembly. This was his magnificent achievement. Yet, what remains strongest in my mind is his constant championing of the Scheduled Castes. Having himself endured the fearful disabilities imposed on his people, he stood up for them against all opposition. He disagreed violently with Mahatma Gandhi's solution under the Poona Pact, which he felt tied them to the Congress Party. All in all, it was a refreshing experience to know this clear-sighted, brave fighter who has secured an immortal niche in the history of India.”¹²

Former Prime Minister of U.K. Margaret Thatcher described Dr. Ambedkar as a remarkable politician, lawyer, and intellectual whose courage and determination in championing the most vulnerable communities left a lasting impact. The Constitution of India, she noted, stands as a fitting tribute to his memory. Sri Lanka's Prime Minister S.W.R.D. Bandaranaike similarly acknowledged his vital role in the revival of Buddhism in India.

Neil Kinnock, former leader of the British Labor Party, hailed Ambedkar as a great son of India and a global citizen who, despite being born into a severely disadvantaged community, fought throughout his life for the rights of the oppressed and for a democratic, secular society where equality would be every citizen's birthright.

Dr. I.G. Patel, Director of the London School of Economics (LSE), quoted Professor Edwin Canon, who regarded Ambedkar as “by far the ablest Indian we ever had in my time.” Patel noted that LSE proudly displays Ambedkar's portrait as recognition of his distinguished achievements. Sir Walter Adams, another Director of LSE, recalled Ambedkar's academic excellence - earning the rare D.Sc. (Economics) in monetary economics, and praised both his intellectual contribution to the Constitution and his decisive role in shaping modern India.

R.M. Summan, Councilor of Letchworth, described Babasaheb as not only the emancipator of India's oppressed but also a towering international figure. Citing John Gunther's Inside Asia, he noted Ambedkar was ranked among the world's (six) greatest intellects. Beverly Nichols, an eminent English journalist who met him in 1945, similarly recognized Ambedkar as “one of the six best brains

in India.” Ambedkar's relentless struggle against injustice, inequality, and untouchability earned him a unique place in the hearts of millions - becoming “Babasaheb,” the beloved liberator of the downtrodden.¹³

Columbia University, recognizing its student Dr. Ambedkar's role as framer of the Indian Constitution, a great social reformer and a valiant upholder of human rights conferred upon him an honorary degree of Doctor of Laws (LL.D.) in 1952.¹⁴ A bronze bust of Ambedkar, installed at the university's Lehman Library, honors him as a distinguished alumnus. Reflecting global admiration, former U.S. President Barack Obama, in his 2010 address to the Indian Parliament, cited Ambedkar as an inspiring figure who rose from disadvantage to help craft a constitution that guarantees the rights of all Indians.

U Nu, the Premier of Burma, hailed Dr. Ambedkar as one of the most illustrious leaders of modern India - a visionary who helped accelerate transformative social change and gave millions hope for a better life. Columbia University President William J. McGill likewise praised Ambedkar's profound humanity and conviction that all people, regardless of origin or opportunity, deserve equitable treatment. As Chairman of the Drafting Committee, he not only shaped India's remarkable Constitution but also elevated the aspirations of the powerless. Like Mahatma Gandhi - though in his own distinct way - his influence earned global respect far beyond India's borders.¹⁵

Nelson Mandela acknowledged Dr. Ambedkar as a powerful source of inspiration, affirming that South Africa's struggle for equality drew from Ambedkar's efforts to transform Indian society. He noted that the Indian Constitution guided South Africa in framing its own, expressing hope that their efforts would reflect the ideals of this “great son of India.” Ambedkar's lifelong commitment to social justice and the upliftment of the oppressed, Mandela said, remains worthy of emulation. (Dhamma Bharat, 12 April 1990)

The list of distinguished Indian and global personalities who have eulogized Dr. Ambedkar's extraordinary contribution to Indian society and humanity at large is practically inexhaustible. To truly comprehend the magnitude of his role in shaping India into an egalitarian and vi-

brant nation, one needs to delve into his writings and speeches, the Constituent Assembly Debates, and the works of eminent national and international scholars.

The list of leading Indian and global personalities eulogizing Dr. Ambedkar's contribution to the Indian society and the humanity in general is inexhaustive. One needs to go through his writings and speeches, constituent Assembly debates and works of other national and international scholars and writers to have the real picture of Dr. Ambedkar's contribution in establishing India as an egalitarian society and pulsating nation.

Dr. B.R. Ambedkar's life and legacy stand as a testament to his unwavering courage, intellect, and vision. While he faced criticism from opponents, such attacks are unfounded considering his unparalleled contributions to social and economic reform, the annihilation of caste, and the framing of the Indian Constitution - achievements that laid the foundation for an egalitarian, democratic, and vibrant India. A guiding star for India, and indeed for the destiny of humanity, he illuminated the path toward justice, dignity, and equality for all. His ideals continue to offer the most powerful solutions to the social, economic, and political challenges confronting the nation and the humanity. Emulating Dr. Ambedkar in both letter and spirit by his followers and the people at large is essential to realizing the India he envisioned. Truly, nothing can be a greater tribute to him on his Maha Parinirvana Day than faithfully upholding and practicing the philosophy and ideals he devoted his life to - ensuring that his radiant vision continues to illuminate India's march toward a just and humane society.

Reference: 1. BAWS, Vol.17/3,2023, p. 81; 2. Keer, 2016, p. 525; 3. BAWS, Vol.3, p.66; Keer, 2016, p. 253; and BAWS, Vol. 17/3, 2023, p.95; 4. BAWS, Vol. 17/1, p.66; 5. Keer, 2016, pp.340-341 and BAWS, Vol. 17/3, 2023., p.233; 6. BAWS, Vol.17/3, 2023, p. 410; 7. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 141-143, 146; 8. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 143-145, 152; 9. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 146-148; 10. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 149-150, 153,154; 11. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 154 -156, 159, 161; 12. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 257,258; 13. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 258-261; 14. BAWS, Vol.17/3, 2023, p. 468; 15. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, p. 260,261

ਮਨਰੇਗਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਬੱਚਿਆ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ-ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ - ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

“Equality and justice”
Patiala 20 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਦਲਾਅ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਰੇਗਾ ਲਈ 90 ਫੀਸਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ,

ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 60:40 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ‘ਤੇ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਰ.ਡੀ.ਐਫ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ. ਟੀ ਫੰਡ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੁਣ ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਂਡੂ

ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਛੱਪੜਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 125 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰੋਟੀ ਖੋਹਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹਰ ਮੰਚ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 68 ਕਰੋੜ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਦੇਵਾਂ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਹੁਣ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੰਮ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“Equality and justice”
Patiala 20 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੱਜ ਦੀ ਪਦਾਰਥਕ ਦੌੜ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਫਿੱਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬੇਮੁੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦਸਤਪੰਜਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜਾਚ ਔਲਾਦ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਮਾਪੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ‘ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਉਹ ਪਾਠ ਸਿੱਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ‘ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਤਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ‘ਚ ਪਾਠ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਾਅਦ ‘ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ‘ਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਬਕ ਬਾਅਦ ‘ਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ‘ਚ ਬੱਚੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ

ਰਹਿਮ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਵਾਉਣ ਪਿਆਉਣ ਤੇ ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੌਕਰਾਂ ‘ਤੇ ਛੱਡਣ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹ, ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਅਪਣਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ‘ਚ ਤਰੇੜ ਆ ਗਈ ਹੈ ਪਦਾਰਥਕ ਦੌੜ ‘ਚ ਬਹੁਤ ਮਾਪੇ ਆਪਣੀ ਫੁੱਲੀ ਹੋਈ ਜੇਬ ਨੂੰ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਪੂੰਜੀ ਔਲਾਦ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਹ-ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਦੁਲਾਰ ਤੇ ਹਵਸ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਜਾਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਸਵੈ-ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਭਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹਰ ਘਰ ‘ਚ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਣ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਵੈ-ਚਿੰਤਨ, ਸਵੈ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਜਾਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟੇਕਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖ-ਵੇਖ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਬੱਚੇ ਕਹਿਣ-ਸੁਣਨ ਨਾਲੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇਕਰ ਮਾਪੇ ਔਲਾਦ ਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨਕਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਚੱਲਣਗੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਵੱਧੇਗਾ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਫਰਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਹਿ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਮੀ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਇਕ ਗੱਲ ਤੇ ਖਿੱਝ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ‘ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਹਿਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ, ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਉਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧਨ ਦੌਲਤ ਨਾਲ। ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਦਾ ਆਦਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੰਸਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਸਕਣ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

“Equality and justice”
Patiala 20 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਰਜਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੀਰਜ ਗੋਇਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ

ਤਹਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਆਬਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੋਮ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੈਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾ ਜੋ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਲ ਵਿਵਾਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ‘ਮਨੁੱਖੀ ਰੋਗ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਰੋਗ’ (ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ ਏਡਜ਼ ਕੰਪੈਨ) ਸਬੰਧੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲਸਾ (ਡਰੱਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ- ਡਰੱਗ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ), ਯੋਜਨਾ 2025 ਅਤੇ ਸਿਹਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਦਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡੀ ਗਈ

ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ

ਬਿੱਲ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ - 7 ਨੂੰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

“Equality and justice”
Patiala 20 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਲਿਆਏ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਨਾਵਾ, ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਸੂਲਪੁਰ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਇਲਾਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੀਰਪੁਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿਲ 2025 ਅਤੇ ਵੈਬ-ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਕੇ ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਰੂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਨਾ ਮਾਤਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹ ਕੇ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਠੰਢੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਘੜੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ

ਪਿੰਡ ਪੁੰਨੂੰ ਮਜਾਰਾ, ਸਾਹਾਬਪੁਰ, ਸਨਾਵਾ ਵਿਖੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤਹਿਤ ਅਥਾਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਰੇਗਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਗੁਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਸਕੀਮ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ 90 ਫੀਸਦੀ ਬੱਜਟ ਹਿੱਸਾ ਘਟਾਕੇ 60 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 40 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾ ਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਹ ਕੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਹ ਕੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਹੱਥ ਅੱਡਣ ਜੋਗੇ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ‘ਤੇ ਮਨਰੇਗਾ ਬਜਟ ਨਾ ਜੁਟਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਮੜ੍ਹਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਖ਼ਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਬੱਜਟਾਂ ਉੱਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਜ਼ਰੀਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜ਼ਰੀਰਦਾਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਫਸਲ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ 60 ਦਿਨ ਕੰਮ ਬੰਦ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ 100 ਦਿਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 125 ਦਿਨ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਮਹਿਜ਼ ਛਲਾਵਾ ਹੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੋਦੀ

ਸਰਕਾਰ ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ “ਵੈਬ- ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ” ਕਰਨ ਰਾਹੀਂ “ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਰਾਮ ਰਾਮ ਤੇ ਬਗਲ ਮੈਂ ਛੁਰੀ” ਕਹਾਵਤ ਵਾਂਗ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਤੇ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਫਿਰਕੂ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ 29 ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਪੱਖੀ ਚਾਰ ਕਿਰਤ ਕੋਡ ਲਿਆ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਸਨਅਤੀ ਕਾਮਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਨਾਵਾ ਅਤੇ ਜਿਲੇ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੱਕੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧਰਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਝਬੇਲਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਮੈਗਾ ਪੀ ਟੀ ਐੱਮ ਕਰਵਾਈ ਗਈ

“Equality and justice”
Patiala 20 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ () ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਝਬੇਲਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੈਨਲ ਤੇ ਇਕ ਪੀ ਪੀ ਟੀ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਵੀਡੀਓ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਬੱਚਿਆ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਲਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਾਡ ਤੇ

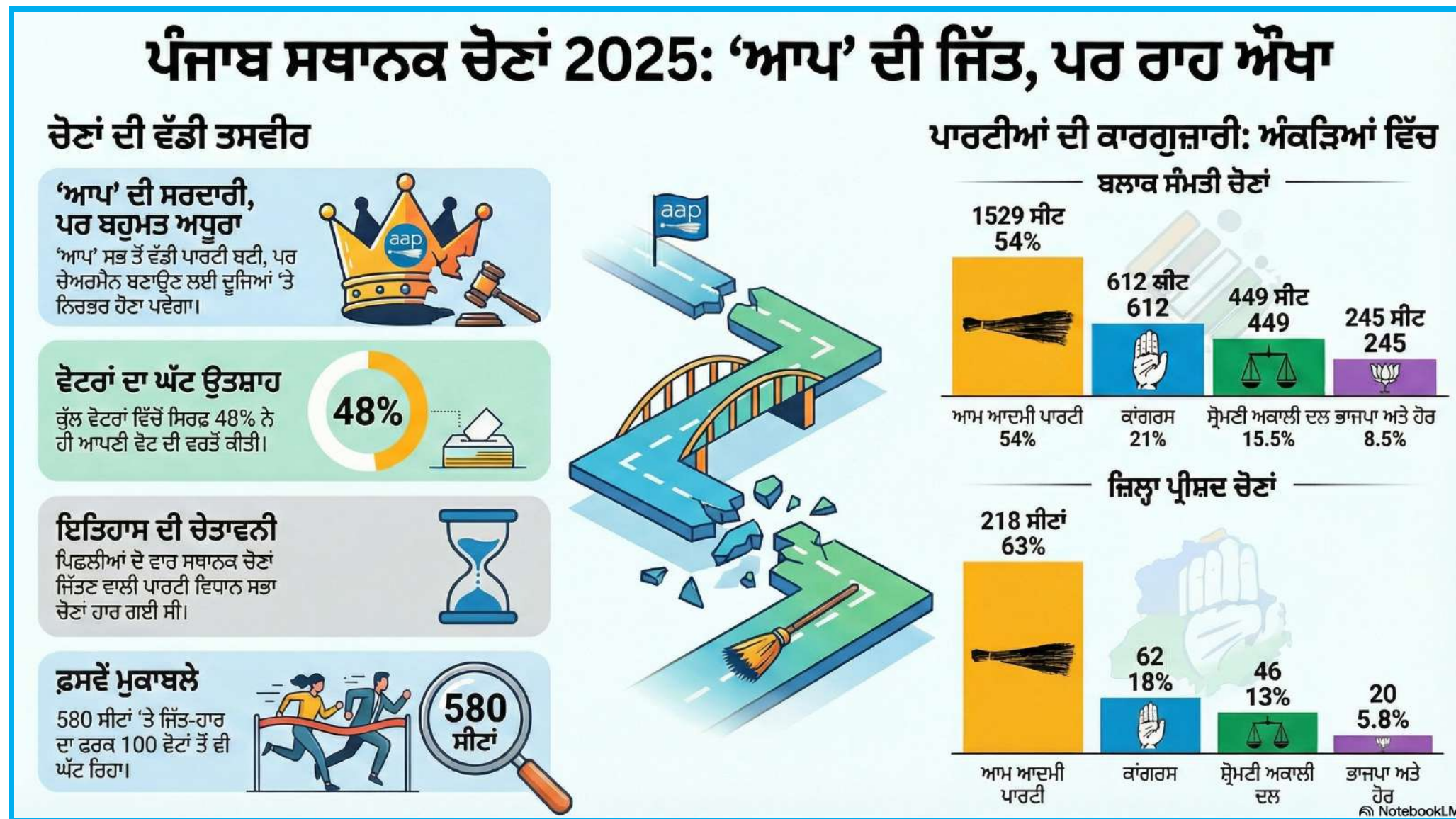
ਪੂਰੀ ਵਰਦੀ, ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਹੋਮ ਵਰਕ, ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਡੇਕਸ ਲਗਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਬਾਕਸ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਤੀ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਲਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ,ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ 14 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸਫ਼ਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸਨੂੰ 11 ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ 250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਕੰਡੇ ਵਰਤਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਟਰੇਲਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ‘ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ। ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ। ਸਿਰਫ਼ 48 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸੈਮੀ ਫ਼ਾਈਨਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀ ਫ਼ਾਈਨਲ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੇਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵੋਟਰ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਧੜਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਹਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮੱਤ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਵੇਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ) ਉਮੀਦਵਾਰ ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 9000 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ‘ਤੇ ਲੜੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾਂ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ 7 ਸੀਟਾਂ 4 ਪਠਾਨਕੋਟ ਅਤੇ 3 ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੰਡ ਖਿਲਾਰ ਲਏ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਹੁਤੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਕਾਗਜ਼ ਖੋਹਣ, ਕਾਗਜ਼ ਭਰਨ ਨਾ ਦੇਣ, ਚੋਣ ਤੇ ਕਾਉਂਟਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨਾ ਵੜਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ

ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਚੋਣ: ਆਪ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰ ਗਈ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੋਬਾਈਲ-94178 13072
ujagarsingh48@yahoo.com

ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮੁਕਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 21 ਬੁਥਾਂ ‘ਤੇ 16 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 153 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਲਈ 2838 ਜੇਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 1529, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 612, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 449, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 73, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ 28 ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 144 ਜੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 352 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 339, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 3 ਅਤੇ 10 ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2486 ਬਲਾਕ

ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਜੇਨਾ ‘ਤੇ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 54 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 21 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 15.5 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2.5 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 5 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਜੇਨਾਂ ‘ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਕੁਲ 23 ਵਿੱਚੋਂ 346 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 218 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ 12 ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 62 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 46 ਨਾਲ ਬਠਿੰਡਾ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 7, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 3 ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ 10 ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 6 ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 2 ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 11 ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂਜਹਿਦ ਕਰਨੀ

ਪਵੇਗੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 63 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 18 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 13 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2 ਫ਼ੀ ਸਦੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 0.86 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 2.8 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 18 ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੀਡ ਮਿਲੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਆਵੇਗੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਭੰਨ ਤੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। 580 ਸੀਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਦਾ ਅੰਤਰ 100 ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 580 ਵਿੱਚੋਂ 261 ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ 319 ਸੀਟਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਗਪਗ 10 ਸੀਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਦਾ ਅੰਤਰ 1 ਵੋਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9 ਵੋਟਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੀਟ ‘ਤੇ 1 ਵੋਟ, ਦੋ ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ 3-3 ਅਤੇ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ 4-4 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 250 ਸੀਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ 40 ਤੋਂ 55 ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੋਟ ਪਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਥ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵੋਟ ਪਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੇਰੇ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 2013 ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ

ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿੱਤ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ 2017 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2018 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ 94 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਤੇ ਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀਆਂ 81 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ 2022 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 92 ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ ਜਿੱਤਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਗਈ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਤਾਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ 63 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 54 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਪਨੇ 2027 ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜੇਨਾਂ ‘ਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪਛੜ ਗਈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਪੱਛੜ ਗਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਲੰਧਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੰਗਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬਠਿੰਡਾ, ਮਾਨਸਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਮੋਸ਼ੀ ਹੋਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਾਗੂ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗਿਦੜਬਾਹਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੱਟ ਗਈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਡੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਮੀਤ ਹੋਅਰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਰਾਜ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਾਈਸਰਖਾਨਾ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਰ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨਾ ਖਿੱਤਿਆਂ ਮਾਲਵਾ, ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਮਾਝੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਖਾਧੀ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ 15 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਖਾਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੀ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਦਾਖਾ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਲਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਭਨੇਹੜ ਵਿਖੇ ਮੈਗਾ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹਿੱਤ ਜਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਮੈਡਮ ਡਿੱਪਲ ਮਦਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਭਨੇਹੜ ਵਿਖੇ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਮੈਡਮ ਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਮੈਗਾ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਮਾ.ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲਾ, ਬਲਾਕ ਤੇ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ, ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ਹਿਤ ਦੇਖ ਭਾਲ, ਪਿਆਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਤਾਂ

ਅਤੇ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚੈਕ ਲਿਸਟ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਂਬਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਨਵਰ ਹੁਸੈਨ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਾ. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੈਡਮ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਸੁਮਨ ਬਾਲਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਹਾਕੂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ)- 20 ਦਸੰਬਰ 2025- ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਹਾਕੂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਰੇਨੂ ਬਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੈਗਾ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਵੰਬਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ ਐਮ ਸੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ

ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੈਂਫਲੇਟ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਰੇਨੂ ਬਾਲਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਮੈਗਾ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ

ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਨ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਗਾ ਮਾਧੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀਆਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਨਾਲ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਟਾਫ਼ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

दूसरे की हवेली में घुसना बड़ी मूर्खता है, अपनी कुटिया की रक्षा करें

जनता 22 जनवरी, 1949

16 जनवरी, 1949 के दिन डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर और

उपासिका माईसाहब अम्बेडकर के स्वागत में सार्वजनिक सभा का आयोजन किया गया था।

सभा का आयोजन अचानक किए जाने से कई लोगों को सूचना देर से मिली। इसके बावजूद औरंगाबाद, अहमदनगर, नासिक और मुंबई से आए हजारों लोगों ने सभा में हिस्सा लिया। शनिवार की दोपहर से ही हर रेल लोगों से भर-भर कर आ रही थी। स्टेशन और सराय के अहाते में अपार अस्पृश्य जनसमुदाय इकट्ठा हुआ था। उनके कारण इस सभा को एक बड़े मेले का स्वरूप प्राप्त हुआ था। हर ट्रेन जब स्टेशन में आती तब पूरा माहौल “जय भीम” के नारे से गूंज उठता। हर कोई दूसरे को “जय भीम” की सलामी देकर स्वागत कर रहा था। पूरे मनमाड़ में लोग छाती पर डॉ. बाबासाहेब की फोटो लगा कर घूम रहे थे।

रविवार के दिन ठीक 11 बजे पंजाब मेल स्टेशन पर आई तब ‘डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर की जय’, ‘बोलो रे बोलो जयभीम’, ‘शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन की जय हो’, ‘तरुण पार्टी जिंदाबाद, थोड़े दिन में भीमराज’ आदि नारों से पूरा मनमाड़ गूंज उठा। डॉ. बाबासाहेब के दर्शन पाने के लिए उनके सेलून कंपार्टमेंट के दोनों तरफ महिलाओं और पुरुषों की भीड़ जुटने लगी। इतनी भीड़ हुई कि डॉ. बाबासाहेब बाहर नहीं आ पाए। आखिर सबको दर्शन मिले, इसलिए सेलून की दोनों तरफ की खिड़कियां खोल दी गईं। केवल दर्शन पाने के भूखे हजारों लोग अतृप्त नयनों से जहां से भी संभव हो उनके दर्शन कर धन्यभाग हो रहे थे। अस्पृश्यों के अपने नेता के प्रति इतना प्रेम देख कर स्पृश्य वर्ग के लोग अचंभित रह गए। उनमें से एक

ने तो मुझे कह सुनाया कि पूरे भारत में अपने नेता से इस तरह प्रेम करने वाला अस्पृश्य समाज और उनके नेता डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर जैसा कोई और नहीं। भारत के अन्य सभी नेता निश्चित तौर पर मन में डॉ. बाबासाहेब से जलते होंगे। सभामंडप रंगबिरंगी पताकाओं से सजा हुआ था। ‘आयुष्यमती सवितादेवी द्वार’, ‘मातोश्री रमाबाई द्वार’ के नाम से दो प्रवेश द्वार बनाए गए थे। पंडाल के आगे की तरफ बीचों-बीच गौतम बुद्ध की प्रतिमा थी। ‘बुद्धम् शरणम् गच्छामि’ लिखी पताकाएं सजी थीं।

शुरुआत में मुंबई प्रांत के अध्यक्ष भाऊराव गायकवाड़ ने डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर और श्रीमती सविताबाई अम्बेडकर का स्वागत करने और मुंबई इमारत फंड के लिए थैली समर्पित करने के लिए सभा बुलाने की बात कही। उसके बाद अलग-अलग संस्थाओं की ओर से डॉ. बाबासाहेब और श्री. सविताबाई को फूलमालाएं अर्पण करने के कार्यक्रम हुए।

पहले मुंबई प्रांतिक दलित फेडरेशन की सचिव आयुष्यमति गीताबाई गायकवाड़, कु. शांताबाई दाणी और अखिल भारतीय दलित फेडरेशन के महासचिव बापूसाहेब राजभोज के भाषण हुए। उसके बाद आधे घंटे तक डॉ. बाबासाहेब का सुमधुर तथा आशा से भरपूर भाषण हुआ। उन्होंने कहा,

‘मेरे मित्र भाऊराव गायकवाड़ ने अपनी आदत के अनुसार मुझसे पूछा कि किसी सभा के आयोजन के लिए मुझे कोई आपत्ति तो नहीं? सभा के आयोजन के लिए मैंने हामी भरी।

मुझसे कहा गया कि मुंबई इमारत फंड के लिए चार हजार रुपयों की थैली अर्पण की जाएगी। मुझे चार हजार रुपयों का लालच दिया गया। (जोरदार हंसी) उम्मीद है कि सभा के अंत तक इसका खुलासा हो जाएगा। ‘

‘इधर कई दिनों से मैं राजनीति के बारे में बोलता नहीं हूं एकदम शांत हूं। क्योंकि आजकल मैं राजनीतिक बंधन में हूं। अन्य किसी भी समाज की तुलना में अस्पृश्य समाज राजनीति-ज्ञानी है इस बारे में मुझे कोई शक नहीं। (तालियों की गड़गड़ाहट)’ किसी भी समाज की उन्नति उस समाज के शैक्षिक विकास पर निर्भर करती है। राजनीतिक सफलता पाने के लिए जैसा कि मैं कहता रहा हूं हमारे समाज को बड़े ओहदों पर कब्जा करना होगा।

आरक्षित जगहें हमें नहीं मिली हैं इसलिए डरने की कोई जरूरत नहीं है। हमारी जनसंख्या सात करोड़ है। हम संगठित रहेंगे तभी अपना दल मजबूत होगा। एक बात हमेशा ध्यान में रखनी होगी। शेड्यूल्ड कास्ट फेडरेशन अपना राजनीतिक संघ है। उसी के साथ हमें जुड़े रहना चाहिए। (तालियों की गड़गड़ाहट, जयघोष)। हम अल्पसंख्यक होंगे, लेकिन संघर्ष में हम अपनी जान की बाजी लगाएंगे। हम डरें ऐसी कोई वजह नहीं। (तालियों की गड़गड़ाहट)।

दूसरी बात यह कि हमें कभी दूसरे दलों के साथ गठजोड़ भी करना होगा। जो पार्टी हमारा कल्याण करेगी वही हमारी करीबी होगी। हमारे कार्यक्रमों से जिस पार्टी के कार्यक्रम ज्यादा से ज्यादा मिलेंगे उस पार्टी से गठजोड़ करने में कोई हर्ज नहीं। फिर चाहे वह पार्टी कांग्रेस हो, समाजवादी हो या बहुजन समाजवादी हो।

निजी स्तर पर काम करने जैसी और मूर्खता कोई नहीं। एक महत्वपूर्ण बात मैं आपसे कहना चाहता हूं। संगठन तोड़ कर दो-चार लोगों का अलग संगठन में शामिल होना आत्मघात कर लेने जैसा है। हमें समूह बना कर ही रहना होगा यह आप जानते हैं।

अपना घर तोड़ कर दूसरों के घर में घुसना बड़ी मूर्खता है। अपनी कुटिया को सुरक्षित रखिए। अगर ऐसा नहीं किया तो ब्राह्मणेत看 दल की तरह ही हमारी भी हालत होगी। ब्राह्मणेत看 दल की क्या दुर्दशा हुई सब जानते हैं। 1932 तक हम मिल-जुल कर काम किया करते थे। तब कुछ ब्राह्मणेत看 नेताओं को लगा कि कांग्रेस से अलग रह कर कोई फायदा नहीं है। कांग्रेस में शामिल होकर अंदर से कुतर कर उनका गढ़ तोड़ा जा सकता है। बाहर से यह किला तोड़ा नहीं जा सकेगा। यही सोच कर वे कांग्रेस में शामिल हुए। मैंने कई बार उन्हें चेतावनी दी, लेकिन वे मेरी बात नहीं माने। लेकिन आज ब्राह्मणेत看 लोगों को लगता है कि उनसे भयंकर गलती हुई है। आज ब्राह्मणेत看 दल नामशेष रह गया है। अपनी कुटिया को वे कब तक संभाल पाएंगे इस बात को लेकर मैं सशंक हूं। अपना घर तोड़ कर समझौता करना मुझे बिल्कुल पसंद नहीं। हम अपनी घर की कीमत पर कुछ नहीं करेंगे।

पहले मुझ पर इल्जाम लगाया जाता था कि मैं देश के लिए घातक बातें करता हूं। लेकिन अब उन आरोपों का झूठ सबके सामने है। हमारा दल कभी भी देश के विरोध में नहीं था। हमारे दल ने देश के साथ कभी द्रोह नहीं किया। वह हमारे खिलाफ षडयंत्र था। हमारा पक्ष अगर प्रतिस्पर्धा में उतरा तो कोई इससे पार नहीं पा सकता। हम ही हमेशा आगे रहेंगे। (तालियां)

असली समाजवाद की स्थापना केवल हम ही कर सकते हैं। किसानों मजदूरों के राज की स्थापना हम ही कर सकते हैं। क्योंकि हममें अमीर कोई नहीं है और न ही कोई मध्यवर्ग है। हम सब कामगार मजदूर गरीब हैं। हम ही जनतंत्र निर्माण कर सकेंगे। इतना ही नहीं कम्युनिस्टों का कम्युनिज्म भी राजनीति में हमसे पीछे ही है। सैद्धांतिक रूप में कभी हमारे दल के पिछड़ने की संभावना नहीं है। हमारे देश में कई दल हुए। उन सबको हमसे ईर्ष्या होती है। कांग्रेस का अपवाद छोड़ दें तो भारत में शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन जैसा कोई दूसरा दल नहीं है। सबका ध्यान हमारे दल की तरफ है। हमारा दल गुड़ की डली की तरह है और अन्य दल चींटियों की तरह हैं। हमारे पक्ष से सहायता पाने के लिए ये अन्य पक्ष चींटियों की तरह चिपकने की कोशिश कर रहे हैं। इसलिए उनसे हमें बहुत सजग रहना होगा।

अपने लोगों की नैतिकता साफ-सुथरी हो। अस्पृश्यों का भविष्य बहुत उज्ज्वल है। इस बारे में मन में यकीन रखिए। कांग्रेस कहती है कि विदेशी सत्ता को भगा कर वह क्रांति ले आई है। इसके लिए हम उन्हें धन्यवाद देते हैं। लेकिन यह क्रांति अधूरी है। सच्चा जनतंत्र अगर निर्माण करना हो तो पिछले हजारों सालों से सिर पर नाचने वाला उच्च वर्ग नीचे आए और समाज का दलित उच्च स्थान पर आए, इसके बगैर सच्ची क्रांति होना संभव नहीं। (तालियां) क्रांति का पहिया अब तक केवल आधा ही घूमा है। धुरी के साथ यह पहिया

जब तक पूरा नहीं घूमता तब तक जो भी होगा वह सही मायने में क्रांति नहीं हो सकती और वह पहिया हम ही घुमाएंगे।

फिलहाल मैं राजनीति के बंधन में हूं। 1950 में या उससे पहले ही यह बंधन टूटेगा। चुनाव करीब हैं। उस वक्त मैं आपको पूरी बातें बताऊंगा। अपने समाज के लिए मैंने सरकारी नौकरियों में आरक्षण का प्रबंध कर रखा है। लेकिन उन आरक्षित पदों के लिए लायक उम्मीदवार नहीं मिलते। जो राजनीतिक अधिकार पाए हैं उन पर अमल नहीं हो पाता क्योंकि वहां अधिकारी उच्च वर्ण के होते हैं। इसीलिए, अधिकार की उन जगहों पर हमें कब्जा कर लेना चाहिए।

राजनीति की ही तरह शिक्षा संस्था का भी महत्व है। किसी समाज की उन्नति उस समाज के बुद्धिमान, कुछ कर गुजरने का माद्दा रखने वाले और उत्साही युवकों के हाथ होती है। इसी दिशा में सोचते हुए पिछले कुछ वर्षों से मैं राजनीति की तरफ थोड़ा कम ध्यान देकर शैक्षिक संस्थाओं की ओर ज्यादा ध्यान दे रहा हूं। मुंबई में सिद्धार्थ कॉलेज शुरू किया है। सिद्धार्थ कॉलेज में फिलहाल 2400 छात्र पढ़ रहे हैं। उनमें से 160 छात्र हमारे हैं। उन पर हर साल मैं 21000 रुपए खर्च करता हूं। मेरा पूरा ध्यान इसी बात पर है। औरंगाबाद जाकर वहां कॉलेज खोलने के बारे में सोच रहा हूं। यह सब “नामदेव की शादी पाडुंग ने की” जैसा ही है।

संविधान समिति ने भविष्यकालीन संविधान का मसौदा तैयार किया है और उसमें अस्पृश्यों के लिए आरक्षण का प्रबंध है। नए संविधान की 9वीं धारा में अस्पृश्यता का खात्मा किया गया है। किसी भी तरह का जातिभेद, ऊंच-नीच की भावना को रद्द कर दिया है। नाई को आपके बाल काटने होंगे, धोबी को आपके कपड़े धोने होंगे, मंदिर, उपहारगृह, और ढाबों पर आपके साथ उच्चवर्णियों की तरह सबको व्यवहार करना होगा। सब लोग आपके साथ समानता का व्यवहार करें। इस कानून को तोड़ने वालों को उसे सजा देने का अधिकार केंद्रीय विधिमंडल को दिया गया है। इन्हीं बातों की हम लोग कई सालों से मांग कर रहे हैं।

तीन तरह के राजनीतिक हक हम मांगते रहे हैं। पहला, हमारे प्रतिनिधियों को विधिमंडल में शामिल किया जाए। दूसरा, जनसंख्या के अनुपात में सरकारी नौकरियों में आरक्षण मिले, तीसरा, अलग चुनाव क्षेत्र मिले। इनमें से केवल एक बात नहीं हो पाई - हमें अलग चुनाव क्षेत्र नहीं मिले। इससे हमारा भाग्योदय खंडित होगा ऐसा मैं नहीं मानता। जो भी मिलता है उसे लेकर अधिक की मांग करते रहना चाहिए। ‘पहनूंगी तो जरीवाली साड़ी ही पहनूंगी, नहीं तो मैं नंगे बदन रहूंगी’ इस कहावत जैसी मानसिकता नहीं होनी चाहिए। इसमें कैसा पुरुषार्थ है ?

कानपुर में गोविंद नगर का पार्क बना ‘कंक्रीट का जंगल’, एफ आई आर और ध्वस्तीकरण की मांग

सुनील बाजपेई
कानपुर शहर के गोविंद नगर
(ब्लॉक-8) स्थित सार्वजनिक

पार्क के अस्तित्व पर संकट
गहरा गया है। पार्क के 70%
हरित क्षेत्र को नष्ट कर वहां
अवैध निर्माण और इंटरलॉकिंग
टाइल्स बिछाने के मामले ने अब
तूल पकड़ लिया है। भाजपा

साहित्य प्रचार विभाग के जिला
संयोजक, प्रकाश वीर आर्य ने
इस संबंध में जिलाधिकारी, नगर
आयुक्त और मुख्य सचिव यूपी
को पत्र लिखकर अधिकारियों
की मिलीभगत और कोर्ट के

आदेशों की अवमानना का
गंभीर आरोप लगाया है।
एस सीऔर एन जी टी के
नियमों की अनदेखी शिकायत
के अनुसार, पार्क के एक बड़े
हिस्से को जानबूझकर कंक्रीट से

पाट दिया गया है। जबकि
नेशनल ग्रीन ट्रिब्यूनल एनजीटी
का स्पष्ट नियम है कि पार्क में
केवल 5% हिस्से पर ही वॉकिंग
ट्रैक बनाया जा सकता है। यहाँ
नियमों को ताक पर रखकर
‘ऑक्सीजन ज़ोन’ को खत्म
किया जा रहा है।

अवैध धार्मिक निर्माण: पार्क
के भीतर दो साल पहले 10x20
फीट का एक चबूतरा बनाया

गया था। आरोप है कि नगर
निगम अधिकारियों ने इसे
‘पुराना निर्माण’ बताकर संरक्षण
दिया, जिसके कारण आज वहाँ
स्थायी कब्जों का जाल बिछ
गया है।

श्री आर्य ने आरोप लगाया
कि विधायक/सांसद निधि जैसे
सार्वजनिक धन का उपयोग पार्क
की हरियाली उजाड़ने के लिए
किया जा रहा है, जो कि

भारतीय न्याय संहिता (बी एन
एस) की धारा 324 के तहत
दंडनीय अपराध है।
अधिकारियों की ‘गुमराह’
करने वाली रिपोर्ट: शिकायत में
कहा गया है कि आई जी आर
एस और आर टी आई के जवाब
में अधिकारियों ने झूठी रिपोर्ट
लगाकर उच्च अधिकारियों को
गुमराह किया है, ताकि दोषियों
को बचाया जा सके।

15 दिनों का अल्टीमेटम भाजपा
नेता ने मांग की है कि पार्क को
उसके मूल स्वरूप में बहाल
किया जाए और अवैध टाइल्स
व निर्माण को तत्काल हटाया
जाए। उन्होंने चेतावनी दी है कि
यदि 15 दिनों के भीतर दोषियों
पर रिपोर्ट और ध्वस्तीकरण की
कार्रवाई नहीं हुई, तो वे माननीय
उच्च न्यायालय में अवमानना
याचिका दायर करेंगे।

सिंगरौली का जंगल कराह रहा है! छह लाख पेड़ों की कटाई ने MP विधानसभा में मचाई खलबली, जानिए इतिहास और क्या होगा असर?

भोपाल। “मैं सिंगरौली का जंगल हूँ सदियों से इस धरती को सांस देता आया हूँ, लेकिन अब मुझे उखाड़ फेंकने की तैयारी है। मेरी जड़ों के नीचे छिपे कीमती कोयले ने मेरी किस्मत तय कर दी है, उसे निकालकर पैसा कमाने की चाह में लोग मुझे मिटाने पर आमादा हैं, और इस चाह में सत्ता भी शामिल दिखती है। मेरे भीतर 300 वर्ष पुराने पेड़ खड़े हैं, जो आदिवासियों के जीवन, संस्कृति और पर्यावरण की ढाल हैं। लेकिन आज लगता है किसी को मेरी हरियाली से ज्यादा मेरी मिट्टी के नीचे दबा काला सोना प्यारा है। मेरी गोद में पले वन्य प्राणी डर से सिमट गए हैं, और मैं... अपनी ही मौत की दस्तक सुन रहा हूँ।”

शायद यही वह मौन पुकार थी, जिसे जंगल तो कह नहीं पाया, पर लोगों के अंतरमन ने जरूर महसूस किया। बीते शुक्रवार विधानसभा में सिंगरौली में व्यापक पैमाने पर हो रही पेड़ों की कटाई का मुद्दा उठाया गया, शायद इसलिए कि प्रकृति की यह करुण आवाज अब अनसुनी नहीं रह सकी।

ध्यानाकर्षण प्रस्ताव लाते हुए कांग्रेस विधायक विक्रांत भूरिया और जयवर्धन सिंह ने दावा किया कि सिंगरौली के जंगलों में लगभग छह लाख पेड़ काटे जा रहे हैं, जिससे न केवल पर्यावरण को भारी नुकसान होगा बल्कि आदिवासी समुदाय का जीवन भी संकट में पड़ जाएगा। कांग्रेस का आरोप है कि सरकार पूंजीपतियों को लाभ पहुंचाने के लिए गरीब आदिवासियों के अधिकारों को कुचल रही है।

भूरिया ने इसे अवैध कार्रवाइयों से जोड़ते हुए सवाल किया- “यदि पेड़ कटाई नियमों के अनुसार हो रही है, तो स्थानीय लोगों में विरोध की स्थिति क्यों उत्पन्न हो रही है?” इसके साथ ही उन्होंने आठ गांवों को अधिसूचित क्षेत्र से बाहर किए जाने पर सरकार से स्पष्टीकरण मांगा।

कांग्रेस ने आरोप लगाया कि तीन कोयला खदानें अदाणी समूह को सौंपने के नाम पर बड़े पैमाने पर वन क्षेत्र साफ किया जा रहा है। भूरिया ने यह भी सवाल उठाया कि सिंगरौली में काटे गए पेड़ों को सागर और शिवपुरी में लगाया जाना किस तरह तर्कसंगत है।

उन्होंने कहा, “अदाणी को श्रेष्ठ दिखाने के लिए आदिवासियों की जमीन से पेड़ काटे जा रहे हैं। जंगल खत्म होंगे तो आदिवासी सांस कहां से लेंगे? यह सरासर अन्याय है।”

सरकार का पक्ष- ‘हर नियम का पालन, जितने पेड़ कटे, उतने लगाए जाएंगे’

विपक्ष के आरोपों को खारिज करते हुए वन राज्य मंत्री दिलीप अहिरवार ने स्पष्ट कहा कि पेड़ काटने की सभी प्रक्रियाएँ नियमों के तहत हो रही हैं और पर्यावरणीय संतुलन के लिए समान संख्या में पौधारोपण किया जा रहा है।

उन्होंने कहा- “जितनी जमीन परियोजना के लिए ली जा रही है, उतनी ही भूमि बदले में उपलब्ध कराई जा रही है। सिंगरौली में राज्य और केंद्र सरकार के सभी नियमों का पूर्ण पालन किया जा रहा है।”

PESA कानून पर गरमा गया सदन

बहस के दौरान मुद्दा सिर्फ पेड़ों तक सीमित नहीं रहा। नेता प्रतिपक्ष उमंग सिंधार ने लोकसभा में 2023 के एक सवाल का हवाला देते हुए दावा किया कि सिंगरौली जिले की पंचायतें PESA एक्ट (अनुसूचित क्षेत्रों पर विस्तार अधिनियम-1996) के अंतर्गत आती हैं, जबकि संसदीय कार्य मंत्री कैलाश विजयवर्गीय इसके उलट दावा कर रहे हैं।

सिंधार ने मंत्री पर सदन को गलत जानकारी देने का आरोप लगाया और सरकार से स्पष्ट जवाब की मांग की। जब वन मंत्री अहिरवार इस पर संतोषजनक उत्तर नहीं दे सके तो विजयवर्गीय ने कहा कि “अहिरवार पहली बार के विधायक हैं, लेकिन उन्होंने सही जवाब दिया है।” उन्होंने दावा किया कि सिंगरौली में PESA एक्ट कभी लागू ही नहीं रहा क्योंकि “यहां आदिवासी आबादी कम है।”

विपक्ष का सवाल था- “यदि PESA कभी लागू नहीं हुआ, तो सिंगरौली को उसके दायरे से बाहर कब और कैसे किया गया?”

विपक्ष का वॉकआउट

विधानसभा अध्यक्ष नरेंद्र सिंह तोमर ने मामले को शांत करने की कोशिश करते हुए कहा कि वन मंत्री नेता प्रतिपक्ष से अलग मुलाकात कर सभी सवालों का जवाब देंगे। लेकिन विपक्ष इस जवाब से संतुष्ट नहीं हुआ। बहस तेज हुई और आखिरकार कांग्रेस के सभी विधायक नारेबाजी करते हुए सदन से बाहर निकल गए। हालांकि इस पूरे मामले में किसी तरह का कोई हल नहीं निकल सका, लेकिन यह बात तय है कि यदि जंगल काटा गया तो इसका असर मानव-वन्यप्राणी और वहां रहने वाली जनजातियों पर भविष्य में सीधा दिखाई देगा।

क्या है जंगल का इतिहास?

सिंगरौली का जंगल सदियों पुराना है और मध्य भारत की प्राकृतिक धरोहरों में से एक माना जाता है। ऐतिहासिक दस्तावेज बताते हैं कि यह क्षेत्र कभी गोंड और कोल आदिवासी शासन के प्रभाव में था, जहां घने जंगल उनकी जीविका, संस्कृति और आध्यात्मिक परंपराओं का आधार थे। 18वीं-19वीं शताब्दी में यह इलाका अभी भी अधिकांशतः अबाध प्राकृतिक वन से ढका हुआ था। कई पेड़ यहाँ 200 से 300 वर्षों तक पुराने पाए जाते हैं, जो यह प्रमाणित करते हैं कि सिंगरौली का वन समय, सभ्यता और औद्योगिक परिवर्तन का साक्षी रहा है। आधुनिक काल में जब इस क्षेत्र को कोयला संपदा के रूप में पहचाना गया, तब से यहाँ के जंगलों का तेज़ी से दोहन शुरू हुआ, जिसने प्रकृति और स्थानीय समुदायों दोनों पर गहरा प्रभाव डाला।

सिंगरौली के जंगल अपनी समृद्ध जैव विविधता के लिए प्रसिद्ध हैं। यहाँ के वन मुख्यतः उष्णकटिबंधीय पतझड़ी प्रकार

के हैं, जिनमें साल, सागौन, महुआ, तेंदू, आंवला, अर्जुन, कुसुम और बेल जैसी प्रमुख प्रजातियाँ पाई जाती हैं। इन पेड़ों की विविधता इस क्षेत्र के पारिस्थितिक संतुलन को मजबूत बनाती है। जंगल में पाए जाने वाले औषधीय पौधों, जड़ी-बूटियों और विविध वन उपज के कारण यह क्षेत्र आदिवासियों की आर्थिक और सांस्कृतिक पहचान का केंद्र भी है। सिंगरौली के जंगल मध्यप्रदेश के हरित आवरण का महत्वपूर्ण भाग हैं और जलवायु संतुलन में भी उनकी अहम भूमिका है।

वन्यप्राणियों पर प्रभाव

द मूकनायक से बातचीत में पर्यावरणविद इंद्रभान सिंह बुंदेला ने कहा कि इतनी बड़ी मात्रा में पेड़ काटे जाने से पर्यावरण के साथ-साथ वन्यजीवों पर भी गंभीर असर पड़ेगा। उनके प्रजनन चक्र प्रभावित होंगे, भोजन-पानी की उपलब्धता घटेगी और वन्यजीव गांवों की ओर बढ़ने को मजबूर होंगे, जिससे मानव-वन्यजीव संघर्ष और बढ़ेगा।

सिंगरौली का विस्तृत जंगल अनेक वन्य प्रजातियों का प्राकृतिक आवास है। यहां तेंदुआ, भालू, जंगली बिल्ली, नीलगाय, सांभर, चितल, जंगली सूअर, भेड़िया, सियार, और कई प्रकार की छिपकलियाँ व सांप पाए जाते हैं। यह क्षेत्र पक्षी विविधता के लिए भी प्रसिद्ध है, मोर, बाज, उल्लू, तोता और कई प्रवासी पक्षी यहां नियमित रूप से देखे जाते हैं।

कोयला खनन और लगातार हो रही जंगल कटाई के बढ़ते दबाव के बावजूद यह वन क्षेत्र अभी भी कई प्रजातियों के अस्तित्व का आधार बना हुआ है। लेकिन तेजी से नष्ट होते आवासों के कारण मानव-वन्यजीव संघर्ष बढ़ रहा है, जो सिंगरौली के गंभीर पर्यावरणीय संकट की ओर स्पष्ट संकेत है। यह पूरा इलाका भालू विचरण क्षेत्र के रूप में भी जाना जाता है।

अगर जंगल खत्म हुआ तो...

सिंगरौली जिले में मुख्य रूप से गोंड, बैगा, कोल, कोरो (खैरवार) और पनिका जैसी प्रमुख जनजातियाँ निवास करती हैं। ये समुदाय पारंपरिक रूप से जंगल, खेती और प्राकृतिक संसाधनों पर आधारित जीवन जीते आए हैं।

अगर सिंगरौली का जंगल खत्म हुआ तो इसका असर सिर्फ पेड़ों के गायब होने तक सीमित नहीं रहेगा- यह पूरी पारिस्थितिकी, स्थानीय आबादी और भविष्य की पीढ़ियों के लिए विनाशकारी साबित होगा। सबसे बड़ा खतरा आदिवासी समुदायों पर आएगा, जिनका जीवन, भोजन, संस्कृति और पहचान इसी जंगल से जुड़ी है। जल स्रोत सूखने लगेंगे, तापमान बढ़ेगा और क्षेत्र में पहले से मौजूद प्रदूषण कई गुना अधिक हो जाएगा। वन्य जीव अपने प्राकृतिक आवास खोकर गांवों की ओर भागेंगे, जिससे मानव-वन्यजीव संघर्ष बढ़ेगा।

कोयला भले आज आर्थिक लाभ दे, लेकिन जंगल के खत्म होने से हवा में धूलता जहर बढ़ेगा और लोगों के स्वास्थ्य पर गंभीर प्रभाव पड़ेगा। यदि हरियाली मिट गई, तो सिंगरौली ऊर्जा का केंद्र तो रहेगा, लेकिन जीवन के लिए सांसें खोजने वाला प्रदेश बन जाएगा।

आदिवासियों पर होगा व्यापक असर!

सिंगरौली के जंगलों पर संकट का सबसे गहरा असर यहां रहने वाले आदिवासी समुदायों पर पड़ेगा। सदियों से जंगल ही उनके जीवन, संस्कृति, रोज़गार और पहचान का आधार रहा है, महुआ, तेंदूपत्ता, लकड़ी, जड़ी-बूटी, सब कुछ इन्हीं पेड़ों से मिलता है। जैसे-जैसे जंगल कटेंगे, आदिवासी न सिर्फ अपनी रोज़मर्रा की ज़रूरतों से वंचित होंगे, बल्कि उनका सांस्कृतिक ताना-बाना भी टूटने लगेगा। पेड़ों का जाना मतलब जलस्रोतों का सूखना, जंगली जानवरों का गांवों की ओर बढ़ना और सुरक्षित जीवन का खत्म होना। जंगल खत्म होने का अर्थ है, उनके घर का खत्म होना, उनकी परंपराओं का मिटना, और उनके अस्तित्व पर सीधा संकट।

क्या कहता है संविधान?

द मूकनायक से बातचीत करते हुए विधि विशेषज्ञ अधिवक्ता मयंक सिंह ने बताया कि भारत के संविधान में आदिवासी समुदायों (अनुसूचित जनजाति – ST) के लिए कई विशेष प्रावधान किए गए हैं, जिनका उद्देश्य उनके सामाजिक, आर्थिक और राजनीतिक सशक्तिकरण को सुनिश्चित करना है। संविधान के अनुच्छेद 330 और 332 संसद व राज्य विधानसभाओं में ST के लिए सीटों का आरक्षण प्रदान करते हैं, जबकि अनुच्छेद 15(4) और 16(4) शिक्षा एवं सरकारी नौकरियों में आरक्षण का आधार तैयार करते हैं। अनुच्छेद 46 राज्य को निर्देश देता है कि वह आदिवासी समुदायों की शिक्षा, आर्थिक उन्नति और सामाजिक अन्याय से रक्षा को प्राथमिकता दे। इसके अतिरिक्त SC-ST अत्याचार निवारण अधिनियम आदिवासी समुदायों को हिंसा, उत्पीड़न और भेदभाव से कानूनी सुरक्षा प्रदान करता है।

विधि विशेषज्ञ के अनुसार, आदिवासी क्षेत्रों के प्रशासन के लिए संविधान ने पाँचवीं और छठी अनुसूची के तहत अलग व्यवस्था बनाई है। पाँचवीं अनुसूची के तहत राज्यपाल के पास विशेष शक्तियाँ होती हैं ताकि भूमि, जल और जंगल जैसे प्राकृतिक संसाधनों पर आदिवासी समुदायों के अधिकार सुरक्षित रह सकें। वहीं छठी अनुसूची पूर्वोत्तर क्षेत्र में स्वायत्त जिला परिषदों को विधायी और प्रशासनिक अधिकार देती है, जिससे स्थानीय समुदाय अपनी परंपराओं और संसाधनों पर नियंत्रण बनाए रख सकें।

उन्होंने बताया कि PESA कानून ग्राम सभा को खनन, लघु वनोपज, भूमि अधिग्रहण और प्राकृतिक संसाधनों पर निर्णय लेने की शक्ति देता है, जबकि वन अधिकार कानून (FRA) आदिवासी परिवारों और समुदायों को व्यक्तिगत व सामुदायिक वन संसाधनों पर वैधानिक अधिकार सुनिश्चित करता है। इन सभी प्रावधानों का मूल उद्देश्य आदिवासी समुदायों की पहचान, संस्कृति, स्वायत्तता और आजीविका की रक्षा करना है।

दिल्ली हवाई अड्डे पर पायलट ने की यात्री से मारपीट, Video वायरल; पुलिस बोली- नहीं मिली शिकायत

दिल्ली पुलिस ने शनिवार को कहा कि राष्ट्रीय राजधानी के हवाई अड्डे पर एअर इंडिया एक्सप्रेस के पायलट द्वारा एक यात्री पर कथित तौर पर हमला किए जाने के संबंध में उसे अभी तक कोई

औपचारिक शिकायत नहीं मिली है। घटना के वक्त पायलट ड्यूटी पर नहीं था। बहरहाल, इस झड़प का वीडियो सोशल मीडिया पर वायरल हो रहा है। कथित हमला दिल्ली हवाई अड्डे पर सुरक्षा जांच के दौरान कुछ कर्मचारियों के कतार में धक्का देकर आगे

निकलने को लेकर हुई झड़प से जुड़ा बताया जा रहा है। पुलिस ने एक बयान में कहा, “हवाई अड्डे के टर्मिनल-एक पर एअर इंडिया एक्सप्रेस के एक पायलट द्वारा हमला किए जाने के आरोप से संबंधित अंकित दीवान के सोशल मीडिया पोस्ट के संदर्भ में स्पष्ट किया जाता है कि इस तरह का कोई

मामला न तो शिकायतकर्ता ने और न ही विमानन कंपनी ने थाने में दर्ज कराया है। इसमें कहा गया कि पुलिस को कथित घटना की जानकारी सोशल मीडिया पोस्ट के सामने आने के बाद ही मिली। बयान में कहा गया कि लिखित शिकायत मिलने के बाद उचित कानूनी कार्रवाई की जाएगी।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਨੇ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘**ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ**’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਵਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

